

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה לכלכלה

שנת הלימודים תשע"ו 2016

שם הקורס בעברית: תורת המחירים – ב

שם הקורס אנגלית: Micro Economics - B

מס' קורס: 142.1.1041

שם המרצה: פרופ' דוד וטשטיין, פרופ' תומר בלומקין

כללי

בקורס זה נתחיל בגישה הנורמטיבית השואלת כיצד יש להקצות את משאבי החברה בין הפרטים השונים, ולאחר מכן נעבור לגישה הפוזיטיבית המנתחת את התוצאות המתקבלות בכלכלת שוק תחרותית. נקשור בין שתי הגישות באמצעות משפטי הרווחה. נדון לאור ניתוחים אלו בסיבות להתערבות ממשלה בשווקים התחרותיים, ובהשלכות האפשריות שלהן. בחלקו השני של הקורס ננתח את ההתנהגות של יחידות כלכליות בסביבות לא תחרותיות, נתאר את המניעים והמגבלות בפניהם עומדות היחידות ואת דרכי הפעולה בהן בוחרות היחידות. נתחיל במקרה של יצרן או קונה יחיד (מונופול או מונופסון), נעבור לתחרות בין מעטים ונסיים במודלים של תחרות מונופוליסטית עם מספר רב של יצרנים ומוצרים מובדלים. בכל תרחיש נאפיין את ההקצאות המתקבלות, נעמוד על השלכות הרווחה של צורת ההתנהגות השונות ונדון באמצעי מדיניות שונים לתיקון העוותים. נסיים חלק זה במבוא קצר לתורת המשחקים.

בחלקו השלישי של הקורס ננתח את ההתנהגות של יחידות כלכליות בסביבות עם אינפורמציה א-סימטרית. נתאר את התנהגות היחידות הכלכליות ונדון בהשלכות הרווחה של קיום אינפורמציה א-סימטרית. נתחיל במודל ה"לימונים" בו יש למוכר של המוצר אינפורמציה טובה יותר על איכות המוצר מאשר לקונים, נעבור למודל האיתות בו לעובדים יש אינפורמציה טובה יותר על כישוריהם מאשר למעסיקים המתחרים עליהם, נסיים בבעיות Moral Hazard ו- Principal-Agent בהן לשותפים לעסקה אין יכולת לפקח בצורה מדוייקת על פעולות הפרטים איתם הם חותמים חוזים. בכל תרחיש נאפיין את ההקצאות והחוזים המתקבלים ונדון בדרכי התערבות שונות.

בחלקו הרביעי של הקורס נדון בסביבות עם השפעות חיצוניות. ננתח את התוצאה של התנהגות תחרותית ונראה דרכי התערבות שונות לתיקון העיוותים. נתחיל בהשפעות חיצוניות בייצור ובתצרוכת, לאחר מכן נתאר וננתח את "טרגדיית הרכוש הציבורי". נסיים בניתוח המודל של מוצרים ציבוריים בו נאפיין הקצאות יעילות ונדון בדרכים שונות לאספקת מוצרים ציבוריים.

טכניקות הניתוח המרכזיות יהיו באמצעות הצגה גראפית, מקסימיזציה תחת אילוצים ושיווי משקל. מסמטר זה נשען על החומר בתורת הצרכן והיצרן שנלמד בסמסטר הראשון, ונניח שליטה מלאה בו.

סדר הנושאים

- כלכלת רווחה

- יעילות בכלכלות חליפין (בתנאי וודאות ואי וודאות)
- יעילות בכלכלות ייצור וחליפין - ייצור
- כלכלת שוק
 - מנגנוני מסחר
 - המנגנון התחרותי בכלכלות חליפין
 - המנגנון התחרותי בכלכלות חליפין-ייצור
 - משק פתוח
 - משפטי הרווחה
- התערבות ממשלה
 - מיסים וסובסידיות (במשק סגור ופתוח)
 - יעילות מול שיוויון
- תחרות לא משוכללת
 - מוכר וקונה יחיד (מונופול ומונופסון), אפליית מחירים
 - תחרות בכמויות, מודל קורנו, מודל סטאקלברג
 - תחרות במחירים, מודל ברטראנד
 - מוצרים מובדלים, תחרות מחירים-מיקום, מודל Hotelling ומודל Salop
 - תחרות מונופוליסטית
- תורת המשחקים
 - משחקים בצורה נורמלית וצורה רחבה
 - שיווי משקל באסטרטגיות דומיננטיות
 - שיווי משקל Nash
- אינפורמציה א-סימטרית
 - מודל הלימונים של Akerlof
 - בעיית ה- Adverse Selection
 - מודל האיתות של Spence
 - בעיית ה- Moral Hazard
 - מודל ה- Principal-Agent
- כשלי שוק
 - השפעות חיצוניות בייצור ובתצרוכת (עיוותים ותיקונים)
 - מוצרים ציבוריים

אופן ההוראה

ההרצאות תלווינה במצגות שיופיעו באתר הקורס. התלמידים מתבקשים להביא אותן לשיעור.

מדי שבוע יינתן תרגיל. התרגילים מהווים חלק מרכזי בקורס, והסיכוי לעקוב אחר הקורס ולהצליח בו נמוכים במידה ולא מושקע מאמץ לפתור את התרגילים.

אתר האינטרנט של הקורס הוא חלק בלתי נפרד מהקורס. באתר יפורסמו המצגות, חומר עזר, תרגילים וכן הודעות לסטודנטים.

דרישות הקורס

הגשת 75% מהתרגילים.

אופן קביעת הציון

ציון הבחינה הסופית.

ספרים

ספרי הלימוד המלווים את הקורס הם:

Varian, H., *Intermediate Microeconomics*, 7th edition, Norton International Students Edition, 2006.

Pindyck, R.S. and Rubinfeld, D.L, Microeconomics, 7th edition, Prentice Hall, 2009.